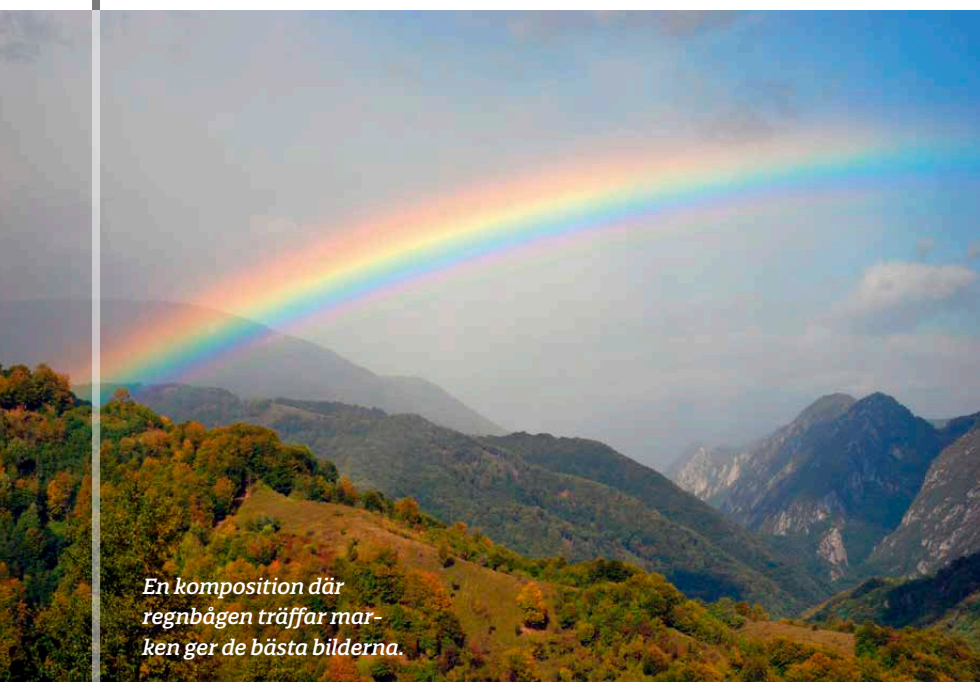

VÄRSTA VÄDRET

Vädret kan man alltid prata om, men det är **när det visar sig från sina extrema sidor** som det också blir spännande att fotografera. Här är åtta väderfenomen.

En komposition där regnbågen träffar marken ger de bästa bilderna.

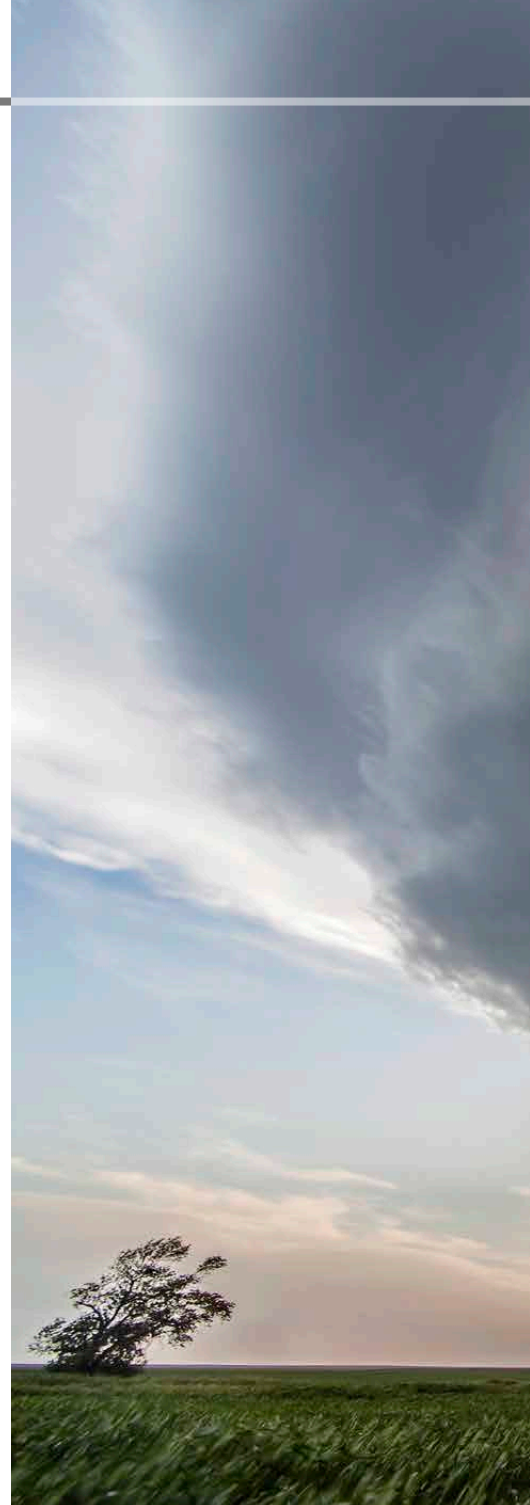
REGNBÅGE

1/250 SEKUND | F10 | ISO 400 | 50 MM

Regnbågar är fotogeniska, och utöver att vara väldigt populära motiv är de rätt fridsamma. De uppträder när solljuset bryts av vattenpartiklar i luften, t.ex. när det regnar eller när du fotograferar vattenfall. Du får bäst bilder om regnbågen uppträder mot en förhållandevis mörk bakgrund. Det kan vara nödvändigt att underexponera ett halvt bländarsteg för att dämpa högdagrarna.

FOTOTIPS:

Använd gärna ett polfilter, som förstärker färgerna. Vrid det tills effekten är optimal. Vrider du för mycket försvinner regnbågen dock i bilden.

DE GALNA STORMARNA

Superceller tillhör gruppen av våldsamma stormfenomen, där man också hittar cykloner (tyfoner) och tromber (tornador). I den grekiska mytologin är Tyfon son till Gaia, jordens gudinna, och Tartaros, underjordens gud. Tyfon var ett jättelikt monster och bland annat fader till en våldsam storm.

De lågt hängande supercellerna uppträder främst i torra områden och har ofta en tornado med sig.

SUPERCCELLER

1/50 SEKUND | F5.6 | ISO 100 | 17 MM

Den här bilden är tagen på de amerikanska slätterna, The Great Plains, som sträcker sig från Kanada till Mexiko, öster om Klippiga bergen. Området hemsöks ofta av våldsamma stormar på våren och sommaren. Här ser vi en så kallad supercell, som är ett extremt kraftfullt, roterande åskmoln. Eftersom molnet roterar kan luften inuti stiga uppåt, varvid det fortsätter att suga åt sig värme och fukt. Supercellen kan lätt nå 20 kilometers höjd. Vindhastigheten kan komma upp i 150 km/h. Av säkerhetsskäl satt fotografen kvar i bilen. Superceller kan nämligen sprida hagel i storlek med tennisbollar.

FOTOTIPS:

Använd stativ och en vidvinkel. Ta med regnkläder till dig själv och ett regnskydd till kameran. De kostar från 250 kr och uppåt. Alternativt kan du använda en plastpåse.

Vid kraftigt åskväder
kan himlen lysas
upp av blixtar flera
gånger i minuten.

ÅSKVÄDER

10-25 SEKUNDER | F9.0 | ISO 250 | 18 MM

Under en vistelse vid en strand nära Calounda i Australien fångade fotografen Heath Doman det värsta åskväder han nånsin hade upplevt. Medan tre molnformationer rörde sig mot varandra blixtrade det överallt runt den lilla stranden.

Dånet var öronbedövande, och luften var tryckande varm och laddad med elektricitet. En inte helt ofarlig situation så nära havet. Bilden består av flera exponeringar, men det är bara 4 minuter och 37 sekunder mellan den första och den sista blixten. Som pricken över i passerade ett kryssningsfartyg längst ner.

FOTOTIPS:

Man kan behöva längre slutartider än vad kamerans fasta inställningar ger möjlighet till. Välj inställningen Bulb och använd en fjärrutlösare. En modell från JYC kostar ca 800 kronor.

BLIXTNERSLAG

Enligt National Weather Service slår blixten ner mer än 25 miljoner gånger i USA varje år. Tryckvägen kan slå omkull en människa och trycka in fönsterrutor. Strömstyrkan kan komma ända upp i 150 000 ampere, med en elektrisk spänning på 100 miljoner volt. Temperaturen i en blixten kan vara uppemot 50 000 grader.

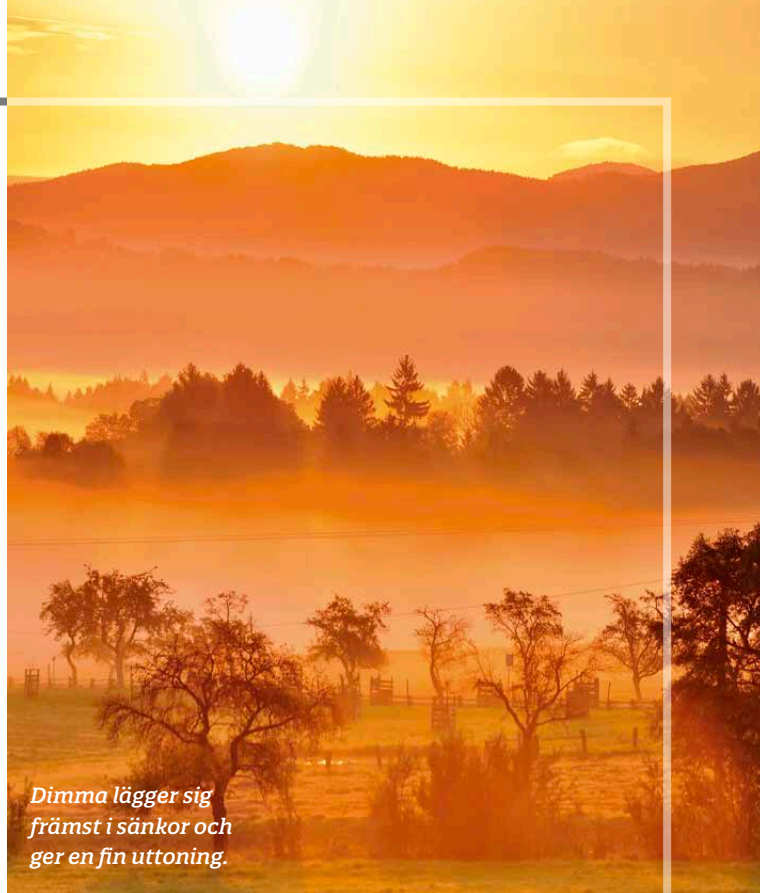
DIMMA

1/250 SEKUND | F6.3 | ISO 100 | 85 MM

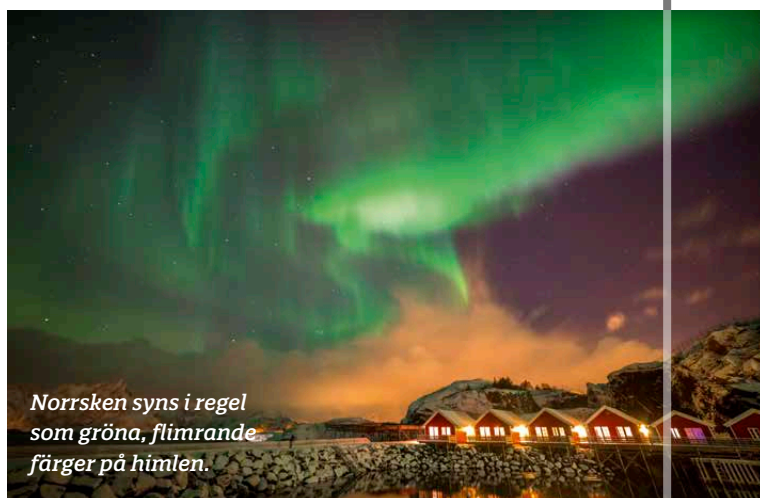
Dimma och dis kan ge väldigt stämningsfulla bilder. Fenomenen kan upplevas året om och uppstår oftast tidigt och sent på dagen. Dimman fungerar som en softbox och gör ljuset mjukt och diffust, som man ser på denna bild tagen i gryningen, då solens varma färger blandas fint med diset nära markytan. I mulet väder försvinner färgerna, och då kan man med fördel göra bilden svartvit.

FOTOTIPS:

Eftersom ljusmängden och det nästan vita ljuset kan förvillia kamerans ljusmätare är det en god idé att överexponera för att få fram detaljer i bilden.

*Dimma lägger sig
främst i sänkor och
ger en fin uttoning.*

*Norrsknen syns i regel
som gröna, flimrande
färger på himlen.*

NORRSKEN

10 SEKUNDER | F4.0 | ISO 2500 | 17 MM

De arktiska trakterna bjuder under vinterhalvåret på goda möjligheter att fotografera norrskenet, aurora borealis. Den här bilden togs av fotografen Luboslav Tiles under en semester till Lofoten. Efter många dagars väntan uppenbarade sig norrskenet äntligen över byn Mortsund nära Leknes. Trots en bitande kyla lade Luboslav åtskilliga timmar bakom kameran och fick många fina bilder, varav denna är en av de bästa.

FOTOTIPS:

Ett stativ är ett måste. Fokusera manuellt. Om det som här finns hus i förgrunden kan du fokusera på fönsterspröjsen för att lättare ställa in skärpan i mörkret.

På bara några minuter kan det utvecklas mycket kraftiga sandstormar.

Det är alltid fara för laviner när man färdas på snöklädda berg. Här var fotografen på betryggande avstånd.

Tromber skär på ett farligt sätt rakt genom landskapet.

SANDSTORM

1/500 SEKUND | F8.0 | ISO 200 | 50 MM

I ökenområden är det risk för sandstorm året runt. De uppstår när markytan värms upp, ofta efter långa perioder av torka. Sandstormar kan komma snabbt och överrumplande. Ahmad A. Atwah, som har tagit den här bilden från en landsväg i Jordanien, hann precis knäppa ett par bilder och skyndade sig sedan iväg i sin bil innan sandstormen nådde fram.

FOTOTIPS:

De små sandkornen fungerar som slipmedel, så var försiktig med utrustningen. Eftersom sanden finns främst vid markytan är det bra att stå högt.

TROMB

1/400 SEKUND | F5.0 | ISO 320 | 17 MM

I centrala USA är tromber vanligt förekommande, särskilt på våren och sommaren. Där är de mycket större och kallas för tornado, och de skär genom landskapet och efterlämnar ibland ett flera kilometer långt spår av ödeläggelse. På spc.noaa.gov kan man hålla koll på trombvarningar i USA. Fotografen hade här placerat sig långt bort och bakom trombens rörelseriktning. En bil är ett måste om man vill följa efter.

FOTOTIPS:

Ljusförhållandena växlar mycket när tromben rör sig, med både mörka moln och upplysta landskap. Därför är matrismätning den bästa ljusmätmetoden.

VÄRLDENS 5 VÄRSTA LAVINER

Yangay, Peru, 1970:
† 20 000 döda

Tyrolska alperna, 1916:
† 10 000 döda

Ranharirca, Peru, 1962:
† 3 500 döda

Plurs, Schweiz, 1618:
† 2 427 döda

Schweiziska, italienska och österrikiska alperna, 1950–51:
† 265 döda

(källa: weather.com)

LAVINER

1/3000 SEKUND | F5.6 | ISO 200 | 70 MM

Under en resa i ryska delen av Kaukasus vid Kabardino-Balkaria i Bezengi-regionen blev fotografen Roman Lysogor vittne till denna våldsamma lavin, då sju människor fick räddas. Snön kom farande nerför berget Shkhara, som är 5 193 meter högt. Med sig hade fotografen en Canon EOS 5D Mark II. Han befann sig på ett förhållandevis säkert avstånd, och snömassorna passerade långt bort. Laviner utlöses i bergen när ett lutande underlag inte kan bära materialet som ligger ovanpå, t.ex. när torr pudersnö börjar smälta.

FOTOTIPS:

Korta slutartider är bra om du vill frysa lavinens rörelse i ett snävt avgränsat område. Med en slutartid längre än 1/250 sekund kommer lavinen att se större ut.

